

РЕШЕНИЕ

№ 7938

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав,
в публично заседание на 09.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **8895** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/. Образувано е по жалба, подадена от С. Д. А., ЕГН [ЕГН], гражданка на С., с предоставен статут на бежанец в Р. България, в качеството ѝ на майка и законен представител на децата С. Х. Ш., ЕГН [ЕГН], З. Х. Ш., ЕГН [ЕГН], Н. Х. Щ. ЕГН [ЕГН] и Х. Х. Ш. ЕГН: [ЕГН], чрез адв. Г. В. и адв. П. Ж. срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-СК/3387/21.08.2023г. на и.д. директора на дирекция "Социално подпомагане" – С..

В жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед, като постановена в противоречие на материалния закон и целта на ЗСПД. Сочи се, че съгласно чл.32 ал.1 от ЗУБ, чужденец с предоставен статут на бежанец има правата и задълженията на български гражданин. Липсва разписано в закона изключение на правото за получаване на семейни помощи, които да изключват бежанците с предоставен статут от кръга лица, които имат право да ги получат.Иска се отмяна на заповедта като незаконосъобразна. Сочи се че чл.3 т.5 то ЗСПД е в противоречие с Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004г. и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13.12.2011г. изтъква, че предоставената международна закрила в РБ по смисъла на ЗУБ обхваща лицата със статут на бежанец и тези със хуманитарен статут. Цитира съдебна практика. Претендират се разности на осн.чл. 38 ал.2 от ЗА.

В съдебно заседание жалбоподателката, чрез адв. М., преупълномощен от адв.Ж., в качеството ѝ на майка и законен представител, поддържа подадената жалба и моли като незаконосъобразна оспорената заповед да бъде отменена.

Ответникът – Директорът на дирекция "Социално подпомагане" С., редовно призован, не се представлява, в писмени бележки оспорва жалбата, моли жалбата да се отхвърли по изложени в отговора съображения.

Софийска градска прокуратура не се представлява и не взема становище по жалбата.

Административен съд София - град, Трето отделение, 62 състав, като обсъди доводите на страните, приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството пред административния орган е започнало по заявление – декларация вх. № ЗСПД/Д-С-СК/3387 от 08.08.2023г. на С. Д. А., в качеството ѝ на майка и законен представител на децата С. Х. Ш., ЕГН [ЕГН], З. Х. Ш., ЕГН [ЕГН], Н. Х. Щ. ЕГН [ЕГН] и Х. Х. Ш. ЕГН: [ЕГН] , с което на основание чл. 7, ал. 1 от ЗСПД е поискано отпускане на месечна помощ за отглеждане на дете до навършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст . Във връзка подаденото заявление е издадена заповед № ЗСПД/Д-С-СК/3387 от 21.08.2023г. на и.д.директора на Дирекция "Социално подпомагане" – С., с която е отказано отпускането на помощта с мотива, че месечната помощ по чл. 7, ал. 1 от ЗСПД на основание чл. 3, т. 3 и т.5 от ЗСПД за чужди граждани, които постоянно пребивават в страната, не е предвидена, тъй като Р. България няма сключена спогодба със С..

Заповедта е връчена на жалбоподателката на 28.08.2023 г.

По делото са представени и други доказателства съставляващи административната переписка по издадения акт, приети от съда като доказателства.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Оспорва се в срок, подлежащ на обжалване административен акт, от надлежна страна, за която е налице и интерес от обжалването, поради което подадената жалба е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168 от АПК при разглеждане на жалби срещу административни актове съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 – дали актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на материалния и процесуалния закон и в съответствие с целта на закона. Съобразно чл. 10, ал. 4 от ЗСПД във връзка с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на

Директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Процесният административен акт е издаден от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощията, съобразно изискуемите от закона форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила /видно от приложена заповед ЧР-7 363/17.07.2023г./

Спорът по същество е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона. Отказът за отпускане на помощта по чл. 7 ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 3 и т.5 ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат деца с българско гражданство или бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна. Съгласно разпоредбата на чл.2, ал.1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/ чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин. Липсва спор между страните по делото, че на жалбоподателката е предоставен бежански статут, както и относно факта, че международен договор между Република България и С. не е подписан, който да урежда на реципрочна основа отпускането на семейни помощи. Спорът е как трябва да се третира по ЗСПД чуждите граждани със статут на бежанец.

Действително, по отношение на чужденците, разпоредбата на чл. 3, т.3 от ЗСПД предвижда единствено, че семейни помощи се предоставят на семействата, в които единият от родителите е български гражданин - за децата с българско гражданство, които отглеждат в страната, а съгласно т. 5 – на бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна. Следователно помощ се предоставя единствено на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани на реципрочна основа или ако е предвидено в друг закон или международен договор. Тоест ЗСПД не предвижда изрично дали и при какви условия могат да се предоставят семейни помощи за деца на лицата - чужди граждани, на които е предоставена международна закрила. Съгласно нормата на чл. 32, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците, чужденците, с предоставен статут на бежанец имат всички права и задължения на българските граждани с изключение на правото да участват в избори за държавни и местни органи, национални и местни референдуми, да участват в създаването и да членува в политически партии, да заемат длъжности, за които със закон се изисква българско гражданство, да бъдат военнослужещи, както и други ограничения, изрично предвидени със закон. ЗСПД не съдържа ограничения в правата на достъп за лицата с бежански статут до социалната система, в частност до регламентираните в него семейни помощи. Отсъствието на специална уредба по отношение на получилите бежански статут в ЗСПД следва да се разглежда като липса на ограничение в правата на тези лица по смисъла на чл. 32, ал. 1, т. 4 ЗУБ и те следва да се третират като български граждани. Наред с това следва да се вземе предвид и чл. 28, параграф 1 от Директива 2004/83/ЕО, регламентираща задължения на държавите – членки да полагат грижи получилите статут на бежанец да получават в държавата-членка, която им е

предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава-членка, както и да се съобрази и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. Нормата на чл. 29 от Директивата предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, се определят от националното право, но съгласно параграф 2 от разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. Няма съмнение, че предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т. 45 от преамбюла на Директива 2011/95/ЕС. С оглед на изложеното, настоящият съдебен състав на съда, намира, че тълкуване и прилагане на чл. 3 от ЗСПД, според което чуждите граждани с бежански статут, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България, не разполагат със същите права за социално подпомагане като тези на българските граждани, вследствие на което те не могат да получават семейни помощи за деца извън хипотезата на чл. 3, т. 5 ЗСПД, противоречи на чл. 32, ал. 1 от ЗУБ и на Директива 2011/95/ЕС, и не съответства на целта на закона. Въз основа на анализа на цитираните разпоредби се налага извод за незаконосъобразност на оспорената заповед. Същата следва да бъде отменена, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне по заявлението-декларация, при съобразяване на дадените в настоящото решение указания.

При този изход на спора претенцията на адв. М. за разноски се явява основателна. С договора за правна защита и съдействие страните са признали, че жалбоподателката има качеството на лице по чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА /материално затруднено/, при което оказваната адвокатска помощ е безплатна за него. В случаите, когато делото приключва в полза на представлявания, законодателят е предвидил полагащото се на адвоката за предоставената услуга възнаграждение да бъде възложено в тежест за плащане на осъдената противна страна, съобразно правилото на чл. 78, ал. 1 от ГПК и в полза директно на пълномощника / чл. 38, ал. 2 от ЗА/. Тъй като по делото е представен договор за правна защита и съдействие, сключен между С. А. Д. и адв. Г. В., процесуалният представител адв. М. е направил искане да се присъди адвокатско възнаграждение, като по реда на чл. 38 ЗАдв такъв следва да се присъди в полза на адв. В., на осн. чл.8 ал.2 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения е в размер на 1000лв./хиляда/.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 62 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на С. Д. А., ЕГН [ЕГН], Заповед № ЗСПД/Д-С-СК/3387/21.08.2023г. на и.д. директора на дирекция "Социално подпомагане" – С..

ОСЪЖДА Дирекция "Социално подпомагане" – С. да заплати на адв. Г. В. , САК личен номер [ЕГН], сумата от 1000/хиляда/лв. разноски по делото.

ВРЪЩА преписката на Дирекция "Социално подпомагане" – С. за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона в срок от 14-дни от получаване на настоящето решение.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: